

ת"פ 16458/07/14 - מדינת ישראל נגד א.ט.

20 יולי 2017

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 16458-07-14 מדינת ישראל נ' ט'
ת"פ 12072-05-14 מדינת ישראל נ' ט'

פ"א - מעודכן 2009 0-5210-20130-6086

לפני כבוד השופטת שירלי דקל נוח
המאשימה מדינת ישראל

נגד הנאשם א.ט.

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד גינגולד

הנאשם וב"כ עו"ד שלומי בלומנפלד

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

כתבי האישום

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, ובמסגרת הסדר דיוני שהתגבש בין הצדדים, בעבירות סמים שיוחסו לו בתיק העיקרי (ת"פ 16458-07-14 של בית משפט זה), ובעבירת סמים בתיק שצורף (ת"פ 12072-05-14 של בית משפט השלום בעכו).

ת"פ 16458-07-14

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 19.5.2013, בעקבות צו חיפוש שניתן על-ידי בית-המשפט, הגיעו שוטרים לביתו של הנאשם. במהלך החיפוש בבית, נתפסו סמים מסוג קנבוס במשקל כולל של 130 גרם, לפי הפירוט כדלקמן:

עמוד 1

סם מסוג קנבוס במשקל 90 גרם נתפס בבית בתוך מיחם מים וכן נתפס שתיל של צמח הקנבוס במשקל 40 גרם, אותו גידל הנאשם בחצר ביתו.

לפיכך, הנאשם הורשע בעבירה של החזקה/שימוש בסמים שלא לצריכה עצמית - לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים המסוכנים**") וכן בעבירה של גידול, ייצור, הכנת סמים מסוכנים - לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים.

ת"פ 12072-05-14

על פי עובדות כתב האישום, ביום 13.1.2014 החזיק הנאשם בביתו בסם מסוג קנבוס במשקל 2.54 גרם נטו.

לפיכך, הנאשם הורשע בעבירה של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית - לפי סעיף 7(א)+(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים.

ההסדר בין הצדדים

2. בתאריך 20.9.15, במהלך שמיעת ההוכחות בתיק העיקרי, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר לפיו כתב האישום בתיק העיקרי תוקן, הנאשם חזר בו מכפירתו והודה בכתב האישום המתוקן וכן צורף התיק הנוסף.

הצדדים ביקשו כי הנאשם ישלח לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן והודיעו כי לא הגיעו להסכמה לעניין העונש. המאשימה הצהירה כי בכפוף לקבלת תסקיר חיובי, שיכלול הירתמות הנאשם לטיפול, אי פתיחת תיקים חדשים, לקיחת אחריות ושיתוף פעולה עם שירות המבחן, היא תגביל את עתירתה העונשית ל-6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית, וככל שהתסקיר שיתקבל יהיה שלילי, המאשימה תעתור להטלת מאסר בפועל וענישה נלווית. ההגנה מצדה תהא חופשית בטיעוניה.

תסקירי שירות המבחן

3. בעניינו של הנאשם התקבלו שלושה תסקירים, ואפרט את תמציתם:

תסקיר מיום 28.2.2016 - לפי התסקיר, הנאשם בן 40. הנאשם מסר לשירות המבחן כי הוא ואחותו אומצו על ידי הוריהם, אך נמנע מלפרט על כך, וכן נמנע מלשתף במידע נוסף אודות משפחתו. מדברי הנאשם עלה כי למד בבית ספר תיכון, הדרך בתנועת נוער, התגייס לצבא ושירת שירות צבאי מלא כחייל קרבי. הנאשם מסר כי חווה אירוע קשה וטראומתי במהלך שירותו הצבאי שגרם לו להלם קרב.

לאחר שחרורו מהצבא נישא הנאשם לראשונה. מנישואים אלו נולדו לו 5 ילדים, כיום בגיל 7-19. לפני כשלוש שנים

התגרש ונישא לאשתו השנייה, ולהם בת משותפת בת שנתיים. לאשתו השנייה שלושה ילדים מנישואיה הראשונים, והנאשם תופס עצמו כאביהם של ילדיה, ומציג עצמו כאב ל-9 ילדים. הנאשם מתגורר בגפו במושב באזור א.א.א.א. אשתו, בתם וילדיה של אשתו מנישואיה הראשונים מתגוררים בא.א.א.א.א, והוא מתראה איתם בתדירות משתנה. לדבריו, הינו אב מעורב ודואג, וכן מפרנס עיקרי.

הנאשם מסר כי עם שחרורו מהצבא, החל ללמוד היסטוריה ומדעי הדתות באוניברסיטה העברית, אך לא סיים את לימודיו האקדמיים. לאחר מכן, ייסד ארגון בשם "א.א.א.א" שעסק בייבוא מוצרים מאתיופיה וכן עבודה עם קהילת יוצאי אתיופיה בארץ. לדבריו, עבד במסגרת הארגון במשך כ-10 שנים. בהמשך, עסק הנאשם בחקלאות באופן עצמאי, תחילה, בחווה בבקעה, וכיום הוא מגדל ענבים וזיתים באזור א.א.א.א.א. הנאשם מסר כי עובד כיום גם כמורה פרטי למוזיקה וכן הציג בפני שירות המבחן תעודת דוגם מים, משרה אותה הוא מבצע כפריילנסר.

אשר למצבו הנפשי, ציין שירות המבחן כי הנאשם הוכר בשנת 1997 כסובל מתסמונת פוסט טראומתית. הנאשם תיאר כי במהלך השנים טופל תרופתית במסגרת בריאות הנפש, אך, לדבריו, הוא סבל מתופעות לוואי כתוצאה מנטילת התרופות. במהלך השנים החל לצרוך סמים מסוג קנבואידיים. הנאשם מסר לשירות המבחן כי באופן זה הוא מקל על הקשיים היומיומיים הנובעים מהיותו פוסט טראומתי.

במסגרת הליך פלילי קודם, אושפז הנאשם בצו בית משפט בבית חולים פסיכיאטרי בין התאריכים 20.1.2014 - 30.3.2014. מסיכום האשפוז הפסיכיאטרי עלה כי אובחן כסובל ממאניה דיפרסיה (בי-פולרי), מפוסט טראומה (PTSD) וכן מהפרעות התנהגותיות ומנטליות על רקע שימוש בקנבואידיים.

הנאשם אושפז במחלקה סגורה, ולאחר טיפול תרופתי ושיפור במצבו הנפשי הועבר למחלקה פתוחה. מדיווח הצוות במחלקה הפתוחה עלה כי הנאשם שיתף פעולה בטיפול התרופתי ובפעילויות המחלקה. בהמשך, הנאשם עבר וועדה פסיכיאטרית מחוזית וקיבל שחרור מצו האשפוז שהומר לצו לטיפול מרפאתי כפוי. ממסמך מיום 11.9.2014, שנכתב על ידי הרופאה הפסיכיאטרית המטפלת בנאשם במסגרת הצו לטיפול מרפאתי כפוי, עולה כי הנאשם שיתף פעולה, וצוין עוד כי נמצא גם בטיפול משרד הביטחון עקב אבחנת הפוסט טראומה. בנוסף, הוצגה בפני שירות המבחן חוות-דעת רפואית שנכתבה על-ידי פסיכיאטר פרטי, מתאריך 24.3.2015, לפיה הנאשם אינו סובל מהפרעה בי פולרית, אלא סבל בעת האירוע שהוביל לאשפוז מהתקף פסיכוטי חריף. כמו כן, הנאשם הציג מכתב מרופאה פסיכיאטרית מטעם משרד הביטחון, מתאריך 18.10.2015, לפיו הוא מטופל בשל הפוסט טראומה, הומלץ על מעקב פסיכיאטרי אחת לחודש וכן על טיפול תרופתי.

הנאשם מסר כי הוא פתח בהליכים מול משרד הביטחון להכרה בו כנכה צה"ל, באמצעות עורכי דין פרטיים. שירות המבחן שוחח עם אגף השיקום של משרד הביטחון שאישרו כי הנאשם החל הליך קבלת זכאות, אך טרם השלים את מסירת המסמכים לצורך בחינת הבקשה.

הנאשם מסר לשירות המבחן כי קיבל בעבר אישורים זמניים לצריכת קנבוס רפואי, וגם כיום הוא ממתין לוועדה שתדון בעניינו. יחד עם זאת, ציין כי הוא משתמש בסמים באופן יומיומי בשל תחושתו כי הדבר מסייע להרגעתו ולשמירה על

תפקוד תקין. כמו כן, מסר הנאשם כי הוא מטופל באופן לא קבוע אצל מטפלת פרטית בשיטת ה-SE, שיטה להתמודדות עם טראומות. בשיחה עם המטפלת עלה כי הנאשם טופל אצלה כפעמיים בלבד, והיא אינה יכולה לחוות דעתה עליו. בעניין זה מסר הנאשם לשירות המבחן כי מדובר בטיפול פרטני אותו הוא מתקשה לממן באופן קבוע.

שירות המבחן התרשם כי במסגרת מילוי תפקידו בצה"ל חווה הנאשם אירוע טראומתי, עמו הוא מתמודד גם כיום, כאשר במשך השנים נהג להשתמש בסמים כדרך להרגעה עצמית. שירות המבחן ציין כי הנאשם שיתף פעולה באופן חלקי והביע חוסר אמון אל מול מוסדות המדינה ויכולתם לעזור לו. עוד מסר שירות המבחן כי הנאשם מיעט למסור פרטים בנוגע לחייו, ונראה היה כי מצוי בסערה רגשית והתקשה לווסת תגובותיו.

אשר לגורמי הסיכוי לשיקום ציין שירות המבחן את העובדה כי הנאשם משקיע מאמצים בפרנסת משפחתו ומשתדל לקיים אורח חיים יצרני, זאת על אף היותו סובל מפוסט טראומה מזה כ-20 שנה, וכן תופס עצמו כאחראי על חייו ורואה מעשיו כדרך לעזרה עצמית. אשר לגורמי הסיכון להישנות ביצוע העבירות, ציין שירות המבחן את התמכרותו של הנאשם לקנביס, את העובדה כי הנאשם אינו מטופל ברציפות בשירותי בריאות הנפש ואת דברי הנאשם לפיהם יתקשה להתחייב לטיפול רציף במסגרתם.

להערכת שירות המבחן, הנאשם אינו מתאים לביצוע צו שירות לתועלת הציבור או עמידה בצו מבחן, ומשכך, נמנע ממתן המלצה טיפולית בעניינו. נוכח התרשמות שירות המבחן ממצבו הרגשי הלא יציב של הנאשם, המליץ לשקול הפניית הנאשם לבדיקה אצל הפסיכיאטר המחוזי.

תסקיר מיום 18.5.2016 - בהמשך לתסקיר שירות מבחן הקודם, ובהסכמת הצדדים, הופנה הנאשם על ידי בית המשפט לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית, אך לא התייצב לבדיקה. לפיכך, לא התקבלה חוות דעת בעניינו מטעמו של הפסיכיאטר המחוזי.

שירות המבחן ציין כי בשל היעדר חוות דעתו של הפסיכיאטר המחוזי בעניינו של הנאשם, לא היה באפשרותו להגיש תסקיר משלים. שירות המבחן חזר על האמור בתסקירו הקודם כי אין ביכולתו להמליץ על עונש של"צ או מאסר שירוצה בעבודות שירות, כל עוד הנאשם ממשיך את השימוש בסמים ונמנע מהסדרת רישיון רפואי לשימוש בסם.

תסקיר מיום 5.9.2016 - בתסקיר זה ציין שירות המבחן כי הנאשם הציג בפניו אישור להחזקה ושימוש בקנביס רפואי, שניתן לו על-ידי משרד הבריאות בחודש יולי 2016, למשך שנה. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מבין כיום את החשיבות שבהסדרת שימוש כדרך להימנע ממעורבות פלילית. כמו כן, הנאשם הציג בפני שירות המבחן אישורים על מפגשים עם רופא פסיכיאטרי מחודשים פברואר ומרץ 2016 ומסר כי הוא פונה לפסיכיאטר מטעם משרד הביטחון בעת הצורך. שירות המבחן הבין כי הנאשם עודנו מצוי בהליכים מול משרד הביטחון להכרה בו כנכה צה"ל, הכרה שתאפשר לו קבלת קצבה מסודרת וזכאות לטיפולים שונים.

שירות המבחן חזר על התרשמותו בתסקירו הקודמים, לפיה על אף קשייו הרגשיים והנפשיים של הנאשם, הוא מנסה לגייס כוחות לתפקוד יצרני ולפרנסת ילדיו ומשקיע בכך מאמצים. לאור הסדרת אישור השימוש בקנאביס רפואי

והתרשמות שירות המבחן כי הנאשם אינו מתאים כיום להשתלבות בטיפול בשירות המבחן או לביצוע של"צ, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מותנה והתחייבות כגורמים מציבי גבול ומרתיעים.

הראיות לעונש

4. המאשימה הגישה כראיות לעונש את הרישום הפלילי של הנאשם, לפיו, בשנת 2014 נמצא הנאשם לא כשיר לעמוד לדין בשל מחלת נפש, וכן הורשע פעמיים בעבירות של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית בשנים 2002 ו-2003, עבירות אשר התיישנו זה מכבר.

ההגנה הגישה את רישיון ההחזקה והשימוש שקיבל הנאשם מתאריך 7.7.16 ועד ל-7.1.17 לסם מסוג קנביס במשקל 20 גרם, ורישיון נוסף מתאריך 29.9.16 ועד ל-21.9.17, לפיו הוגדלה הכמות ברישיון ל-30 גרם. עוד הגישה ההגנה אישור ממפקדת קצין רפואה ראשי לפיו הנאשם אובחן כסובל מפוסט טראומה, את חוות הדעת הפסיכיאטריות, פרוטוקולי הוועדות הפסיכיאטריות הנזכרים בתסקיר שירות המבחן ומסמכים רפואיים נוספים אודות מצבו הנפשי של הנאשם.

תמצית טיעוני באי-כוח הצדדים לעונש

5. בא כוח המאשימה טען כי תסקירי שירות המבחן מלמדים שהנאשם מתקשה לראות עצמו כעובר על החוק או להבין את הרציונל מאחורי העמדתו לדין, מקטין מחומרת העבירות שביצע, וכל אלו מהווים גורמי סיכון להישנות העבירות. עוד הוסיף בא כוח המאשימה כי שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם.

בא כוח המאשימה התייחס לערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירות, לחומרת עבירות הסמים והנזקים הנגרמים לחברה כתוצאה מהן ולמדיניות הענישה המתחשבת בצורך במאבק בנגע הסמים ותפקיד בית המשפט במאבק זה, תוך שהפנה לפסיקה. בא כוח המאשימה טען כי על אף שנהוג לכנות קנביס כ"סם קל", אין להקל ראש בעבירות ביחס לסם זה, וכי המאבק בנגע הסמים צריך להיות מכוון גם נגד השימוש בסמים קלים, בפגיעתם של אלה ביחידים ובחוסנה של החברה כולה.

בא כוח המאשימה טען כי לחומרא יש לקחת בחשבון כי לחובת הנאשם עבר פלילי בעבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית, וכיום ניכרת החמרה במעורבותו בעולם הסמים, ולקולא, את העובדה כי הנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי, כמות הסמים המועטה שנתפסה ואת העובדה כי כיום הנאשם מחזיק ברישיון לצריכת סם.

בא כוח המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם נע החל מ-6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, והפנה לפסיקה. בא כוח המאשימה ציין כי נוכח העובדה שהתסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם אינם חיוביים המאשימה חופשיה בטיעוניה לעונש, אך למרות האמור המאשימה עותרת לגזור על הנאשם עונש ברף

התחתון של מתחם הענישה, קרי, 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. ככל שהנאשם לא ימצא מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות השירות תר ב"כ המאשימה להטיל עליו מאסר בפועל וכן ענישה נלווית בדמות מאסר על תנאי משמעותי ומרתיע, קנס, פסילת רישיון בפועל ופסילת רישיון על תנאי.

6. ב"כ הנאשם טען כי בעת גזירת עונשו של הנאשם, על בית המשפט להעמיד לנגד עיניו את ההסדר אליו הגיעו הצדדים ולא את מתחם הענישה אותו הציג ב"כ המאשימה, כלומר, רק את העובדה שהמאשימה עותרת להשית על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות וכי ההגנה חופשית בטיעוניה לעונש. על כן, לטענת בא כוח הנאשם, הייתה התביעה מוגבלת לטעון למתחם ענישה בגבול עליון של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

בא כוח הנאשם טען כי שירות המבחן בתסקירו ציין כי אינו יכול להמליץ על צו של"צ או עבודות שירות, כל עוד הנאשם ממשיך שימושו בסמים ונמנע מהסדרת רישיון רפואי לשימוש בסם, אולם כיום הנאשם מחזיק ברישיון מסוג זה.

בא כוח הנאשם טען כי בשנת 1995, במהלך שירותו הצבאי של הנאשם כלוחם בגולני, עבר הנאשם חוויות טראומתיות קשות המשפיעות עליו עד היום. בא כוח הנאשם טען כי יש לראות את התסקירים שהוגשו באספקלריה של המצב הנפשי הקשה ממנו סובל הנאשם. בא כוח הנאשם טען כי אין לחרוג מהמלצת שירות המבחן בתסקירו האחרון להטיל על הנאשם ענישה מרתיעה בלבד, וטען כי הפסיקה אליה הפנה בא כוח המאשימה עניינה החזקת סמים או גידול בכמויות גדולות יותר מאלו שבעניינו.

דין והכרעה

7. לשם קביעת עונשו של הנאשם, על בית המשפט להתחשב בעקרון המנחה בענישה, שהינו עקרון ההלימה, כלומר, קיום יחס הולם בין חומרת העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש שיוטל עליו.

בקביעת מתחם העונש ההולם את העבירות בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בשלושה פרמטרים: האחד, הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, השני, מדיניות הענישה הנהוגה והשלישי, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כמפורט בסעיף 40 ג (א) לחוק העונשין.

ככלל, הערך החברתי עליו נועדה פקודת הסמים להגן בהוראותיה השונות הוא בריאותו ושלומו הפיזי

והנפשי של הציבור מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים עקב השימוש בסמים. בית המשפט העליון הדגיש פעמים רבות בפסיקותיו את חומרת עבירות הסמים, הנזקים שנגרמים לחברה כתוצאה מהן, וכינה את הצורך להילחם בנגע הסמים "מלחמת חורמה":

"את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים -

עמוד 6

**כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים
בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה.**

...

**למאבק בנגע הסמים יש שותפים רבים. חלקם מתמקדים בחינוך מניעתי ובהסברה.
אחרים מסייעים בהליכי הגמילה. לצידם פועלים גם אנשי אכיפת החוק, שתפקידם
לסכל את עבירות הסמים וללכוד את העבריינים. אף בית המשפט נוטל חלק חשוב
במאבק, באמצעות הטלת עונש מרתיע על מי שהורשע בעבירות סמים. בכל זאת תוך
מתן משקל - בין היתר - לכמות הסם ואיכותו, טיב עבירת הסמים שבוצעה, תרומתו של
הנאשם להתגשמות העבירה ועברו הפלילי" (ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יונה
(4.7.12)).**

בחירת מידת הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות המקרה מובילה למסקנה כי הנאשם פגע בערכים המוגנים באופן
משמעותי, שכן גידל את הסם ואף החזיק בביתו סם, ללא רישיון כדון, אולם, לא מדובר בפגיעה ברף הגבוה נוכח סוג
הסם וכמות הסם שנתפסה.

בהתאם להוראות סעיף 40 ט לחוק העונשין, במסגרת הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, נקבע כי על בית המשפט
להתחשב ביכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, יכולתו להימנע מהמעשה והקרבה לסייג לאחריות פלילית.
בפסיקה נקבע כי גם אם הנאשם אינו זכאי ליהנות מסייג אי השפיות, יש להתחשב בעת קביעת מתחם העונש ההולם
באפשרות הממשית שמחלתו השפיעה על ביצוע העבירה (ע"פ 1727/14 **אבנר מימון נ' מדינת ישראל** (6.1.15)).

אשר למשקל שיש לתת למצבו הנפשי של הנאשם בעת ביצוע העבירה, נקבע כי יש לבחון כל מקרה לגופו, על פי
נסיבות העבירה, מידת חומרתה, והנסיבות האישיות של הנאשם (ע"פ 10416/07 **דולינסקי נ' מדינת ישראל**
(25.11.09)).

כמו כן, במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על בית המשפט להתחשב גם בסיבות שהביאו את הנאשם לבצע
את העבירה.

לגבי נסיבות אלו, נוסף על כל המפורט בתסקירי שירות המבחן, במסגרת הטיעונים לעונש הוגשה חוות דעת פסיכיאטרית
של המרכז לבריאות הנפש ע"ש פליגמן (מזרע), אשר הוגשה במסגרת ת"פ (שלום-עכו) 57711-03-14 שנוהל נגד
הנאשם בגין עבירות מיום 26.3.14, ובה צוין כי הנאשם סובל מהפרעה דו קוטבית, כאשר ברקע קיימת תסמונת בתר
חבלתית שנגרמה לו לאחר אירועים טראומטיים אותם חווה במהלך שירותו הצבאי. בחוות הדעת צוין כי הנאשם פנה
בעבר לטיפול פסיכיאטרי, אולם לא התמיד בו, וכי הוא משתמש בסמים כטיפול עצמי. עוד צוין כי בתאריך 30.1.14
נבדק במרפאה ונקבע כי הוא שרוי במצב פסיכוטי, אך סירב לאשפוז. בהתאם לחוות דעת זו, שתי ההפרעות במצב לא
מאוזן תורמות להתנהגות אימפולסיבית ונטולת שיקול דעת. לסיכום, נקבע בחוות הדעת כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד
לדין ולא היה בר עונשין בעת ביצוע העבירות. נוכח האמור, קבע בית משפט השלום בעכו כי הנאשם אינו בר עונשין
והשית עליו צו אשפוז כפוי.

בהתאם למפורט בפרוטוקולים מטעם הוועדה הפסיכיאטרית המחוזית, הנאשם שיתף פעולה במהלך אשפוזו, יצא למספר חופשות בהתאם להמלצות הוועדה, ובתאריך 6.8.14 קיבל שחרור מצו אשפוז כפוי שהומר לצו טיפול מרפאתי כפוי. עם שחרורו מאשפוז, המשיך הנאשם במעקב מרפאתי חודשי במרכז לבריאות הנפש בבאר יעקב וכן החל בפגישות עם פסיכיאטר מטעם משרד הביטחון.

בחוות דעת פסיכיאטרית פרטית של ד"ר פרדריק וייל מיום 24.3.15 ציין הפסיכיאטר הבודק כי התרשם כי הנאשם סבל מהתקף פסיכוטי חולף ולא מהפרעה דו קוטבית, זאת בניגוד לאמור בחוות הדעת הפסיכיאטרית של המרכז לבריאות הנפש ע"ש פליגמן (מזרע), והמליץ על חידוש רישיון הנהיגה של הנאשם, רישיון אשר חודש בסופו של דבר.

עוד התקבל אישור רשמי מטעם מפקדת קצין רפואה ראשי בצה"ל לפיה בהתאם לרישומי צה"ל הנאשם אובחן בשנת 1997 כסובל מהפרעה פוסט טראומתית.

כלל חוות הדעת הפסיכיאטריות שנערכו בעניינו של הנאשם מלמדות על מצב נפשי קשה ממנו סובל הנאשם, שהוביל לשימוש בסמים בניסיון לריפוי עצמי, ומצבו הנפשי החמיר בהתאם למפורט לעיל. בתחילת שנת 2014, עת נמצא כי הנאשם שרוי במצב פסיכוטי וזקוק לאשפוז לו סירב, והוא אושפז על פי צו שיפוטי.

בעניינו, כתב האישום ב-ת"פ 16458-07-14 מייחס לנאשם החזקת סמים שלא לשימוש עצמי וגידול סמים בעקבות חיפוש שנערך בביתו במהלך חודש מאי 2013. כתב האישום ב-ת"פ 12072-05-14 מייחס לנאשם עבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית ביום 13.1.14.

בחינת התמונה העובדתית שנפרסה, מלמדת כי עסקינן בעבירות שבוצעו טרם אשפוזו בכפייה של הנאשם בשל מצבו הנפשי. ברי כי יש במסמכים שהוגשו כדי ללמדנו שקיימת אפשרות ממשית כי בעת ביצוע העבירות המיוחסות לנאשם בשני כתבי האישום המפורטים לעיל, סבל הוא ממצב נפשי ירוד, לא הבין לעומק את אשר הוא עושה ואת הפסול שבמעשיו והסיבה שהביאה אותו לבצע את העבירות היא לשם טיפול עצמי בבעיותיו הנפשיות.

הנחה זו, מקבלת משנה תוקף מההתרשמות הבלתי אמצעית מהנאשם במהלך הדיונים, ונוכח העובדה כי כיום, עם ייצוב מצבו הנפשי והתקדמות הליך ההכרה בו כנכה צה"ל, הוא נמצא זכאי לקבלת רישיון לשימוש בקנביס, רישיון שאף הוארך לאחרונה.

אדגיש כי במסגרת ההליך הנוכחי, נשלח הנאשם לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית, אך הוא לא שיתף פעולה, ומטעם זה לא התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע הנאשם במסגרת התיק העיקרי (ת"פ 16458-07-14), מעלה כי הוטלו על נאשמים עונשים שונים כמפורט להלן:

עפ"ג (מח'-מרכז) 52810-07-10 **עזריה נ' מדינת ישראל** (21.12.10) - הנאשם הורשע בעבירה של גידול שתילי סם מסוג קנבוס במשקל של 1.180 ק"ג, עבירה של החזקת כלים להכנת סם וכן בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית מסוג חשיש במשקל 277 גרם וסמים מסוג "חגיגת" במשקל של 94 גרם. בית המשפט השלום גזר על הנאשם

עונש של 9 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי ציין כי הענישה של מאסר בפועל תואמת את רף הענישה הראוי בעבירות של גידול סמים, אולם הקל בעונשו של הנאשם, נוכח העובדה כי הנאשם סיים בהצלחה הליך של גמילה מסמים, והעמיד את העונש על 6 חודשי מאסר בעבודות שירות וקנס כספי.

עפ"ג (מח'ב"ש) **עוזרי נ' מדינת ישראל** (20.12.11) - הנאשם הורשע בביצוע עבירה של גידול סם מסוכן. הנאשם גידל בחצר ביתו 6 שתילים ו-60 נבטים של צמח הקנביס במשקל כולל של כ-1,021 גרם נטו. לאחר ביצוע העבירה, הנאשם קיבל רישיון לשימוש בסם מסוג קנביס לאור מצבו הרפואי. לנאשם עבר פלילי קודם בתחום הסמים. בית משפט השלום השית עליו עונש של 10 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בערעור לבית המשפט המחוזי הופחת עונשו ל-7 חודשי מאסר בפועל, אולם יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם.

ת"פ (שלום-רמלה) 21679-04-15 **מדינת ישראל נ' בראנץ** (24.2.16) - הנאשם הורשע בעבירות של גידול סמים מסוכנים, החזקת חצרים לסמים מסוכנים והחזקת סמים לשימוש עצמי. הנאשם גידל כ-40 שתילים מסוג קנבוס במשקל של כ-1.8 ק"ג נטו. כמו כן, החזיק הנאשם בשני מקומות בביתו סמים מסוג קנבוס במשקל של 1.05 גרם נטו וכ-3.9 גרם נטו בהתאמה. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 ל-18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט חרג ממתחם העונש ההולם נוכח העובדה כי הנאשם אינו כשיר לביצוע עבודות שירות, סובל מבעיות רפואיות ומחזיק ברישיון לשימוש בסם, והשית על הנאשם עונש של 400 שעות של"צ, מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון על תנאי.

ת"פ (שלום-נתניה) 45181-01-14 **מדינת ישראל נ' קאשי** (3.11.15) - הנאשם הורשע בעבירות של גידול סמים, החזקת סמים לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם לצריכה עצמית. הנאשם החזיק בסם מסוג קנבוס במשקל של 0.18 גרם וגידל 24 שתילים מסוג קנבוס במשקל כולל של כ-346 גרם נטו. הנאשם נעדר עבר פלילי, עבר הליך של גמילה מסמים והשתלב בעבודה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, והשית על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית.

כמות הסם בגזרי דין אלו, כמו גם בפסיקה אליה הפנתה המאשימה במסגרת הטיעונים לעונש, גדולות משמעותית מכמות הסם נשוא כתב האישום בתיק העיקרי.

נוכח כל האמור, בדגש על יכולתו של הנאשם להבין את הפסול במעשיו והקרבה לסייג לאחריות פלילית, נוכח מצבו הנפשי של הנאשם עובר לביצוע העבירות ונוכח הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות, אני סבורה כי מתחם הענישה שיש לקבוע בעניינו צריך להיות שונה ממתחם העונש שנקבע לולא נסיבות אלו.

לפיכך, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם את העבירות בכתב האישום העיקרי בנסיבותיהן, נע החל ממאסר על תנאי ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל וכן מאסר על תנאי, וענישה נלווית.

יודגש כי לולא הנסיבות החריגות הללו, הרי שמתחם העונש שהיה נקבע היה חמור יותר.

מתחם העונש ההולם באשר לעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית בנסיבותיה הינו החל ממאסר על תנאי ועד למאסר לתקופה קצרה, שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית.

אעיר כי אינני מקבלת את טענת ב"כ הנאשם כי מתחם הענישה ברף העליון לו הייתה רשאית המאשימה לעתור מוגבל ל-6 חודשים, שכן, ההסדר בין הצדדים נסוב על העונש לו תעתור המאשימה ולא על מתחם הענישה.

לציין כי מצאתי לנכון לגזור על הנאשם עונש כולל על כלל העבירות המיוחסות לו בתיק העיקרי ובתיק הנוסף, נוכח העובדה שבשני התיקים מדובר בעבירות סמים, והעובדה שהן בוצעו באותה תקופה בחייו של הנאשם בה צרך סמים וטרם הסדיר את האישור הנדרש לכך, אף שניתן להניח כי היה זכאי לכך בשל מצבו הנפשי.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, יש להתחשב בעובדה כי הנאשם הודה במיוחס לו, נטל אחריות למעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר. עוד יש לקחת בחשבון את נסיבות חייו של הנאשם שהיו להן השפעה על ביצוע העבירות בכתבי האישום.

כן יש להתחשב בחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות - העבירות בכתב האישום ב-ת"פ 16458-07-14 התבצעו במהלך חודש מאי 2013. העבירה בכתב האישום ב-ת"פ 12072-05-14 התבצעה במהלך חודש ינואר 2014, ומאז קיבל הנאשם רישיון לשימוש בסמים.

אשר לעברו הפלילי של הנאשם - בשנת 2014 הנאשם נמצא לא כשיר לעמוד לדין בשל מחלת נפש, וכן הורשע פעמיים בעבירות של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית בשנים 2002 ו-2003, עבירות אשר התיישנו. בשנת 2007 הנאשם הורשע בעבירת איומים, והוטל עליו עונש של 4 חודשי מאסר בפועל לצד מאסרים על תנאי.

הנאשם הינו אב לילדים, אף שאינו מתגורר איתם, והוא עובד ודואג לפרנסתם, כך שהטלת מאסר עשויה לפגוע הן בו והן במשפחתו.

נראה כי המאשימה בטיעוניה לעונש הייתה ערה למצבו הנפשי המיוחד של הנאשם, ועל כן, עתרה להשתת 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, אך לפי חוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 19.6.17 שהוגשה לתיק בית המשפט, קבע רופא השב"ס כי הנאשם נמצא "כלא כשיר באופן מוחלט לביצוע עבודות שירות". לפיכך, אופציה זו, שיכול והייתה מתאימה לנאשם אחר, אינה קיימת בעניינו של נאשם זה.

כמו כן, שירות המבחן קבע כי הנאשם אינו מתאים לביצוע של"צ. במצב דברים זה על בית המשפט להכריע האם יש לשלוח את הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריח, ולאור מצבו המתואר, אני סבורה כי התשובה לכך היא שלילית.

לאור כל האמור לעיל ולאור כל הנסיבות דנו, בדגש על מצבו הנפשי של הנאשם, אני סבורה כי יש להתחשב בנאשם ולקבוע את עונשו ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, ולהסתפק בענישה מרתיעה בדמות מאסר על תנאי והתחייבות.

אשר לבקשת המאשימה להורות על שלילת רישיון הנהיגה של הנאשם בפועל ועל תנאי, סבורני כי אין מקום להורות על האמור. רישיונו של הנאשם הושב לו לאחר שלילתו, בתום הליך שהתקיים בעניין זה לאחר אשפוזו, בו נמצא כי הוא כשיר להחזיק ברישיון נהיגה. לטעמי, שלילת רישיונו של הנאשם תביא לפגיעה ביכולת הנאשם לתפקד ולפרנס את ילדיו, ואין לה מקום במיוחד כעת, שעה שכיום הנאשם מחזיק ברישיון שימוש בסם.

סוף דבר

8. נוכח כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים שלהלן:

- א. 5 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של שנתיים מהיום, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתקופה זו כל עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.
- ב. חודשיים מאסר על תנאי, לתקופה של שנתיים מהיום, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתקופה זו כל עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון.
- ג. הנאשם יחתום על התחייבות בסך של 2,000 ₪ שלא יעבור בתוך שנתיים מהיום עבירה מן העבירות בהן הורשע. לא תחתם ההתחייבות בתוך 14 ימים, ייאסר למשך 7 ימים.

צו כללי למוצגים

זכות ערעור לבית המשפט מחוזי מרכז - לוד תוך 45 ימים מהיום.

ניתן והודע היום כ"ו תמוז תשע"ז, 20/07/2017 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נוה, שופטת

הוקלדעלידייליאתאבזו